

آبونه شرائطی : هر بر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایلمی
(۲۲۵) ممالک اجنبیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدور.

نسخه سی ۷،۵ غروشدور .
سنه لکی ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید اقدی خاندنه

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدلین
یازیلر احاده اولتماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد حاکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

الشیخ الاسلام

آدره سی تبدیلنده آیریمجه
غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرسلرینک
فرانسجه یازلسی رجا اولنور.

پاره کوندردلکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

جلد ۲۴

۵ حزیران ۱۳۴۰

نخشبته

۲ ذی القعدة ۱۳۴۲

عدد ۶۰۳

اسرار قرآن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَى
فِي خَرَابِهَا. أُولَئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ
فِي اللَّهِ نَحْزِيٌّ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ. وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ
وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ.

مآل کریمی

اللہک مسجد لرندہ اللہک اسمنک آکبلماستی منع ابدہ و او مسجد لرک
بغیرلماستہ اوغرا شاندہ دها ظالم کیمسہ اولدیلیرمی ؟ بوبلدری ایچونہ
اللہک مسجد لرینہ بر داسر کیمہ بلمک بوقدر . بونلرہ دیاده ذلت ،
عقبادہ عذاب عظیم واردر . مشرق و مدہ اللہکر ، مغرب و مدہ ؛ اولک
ایچونہ هانکی طرفہ دوسر کز اللہک و جبرہی ابستہ او طرفہ در ؛ شہر ستر
الله بونورہ موجودانی محیطدر ، علیمدر .

« اولک ما کان لهم ان یدخلوها الا خائفین » آیت کریمہ سنده کی نفی
جوامع شریفه نک بر تجاوزہ دوچار اولمہ سنہ امکان بر ابقدن مسلمانلری
نهی معانسنہ حمل ایتمش بولونیورز . بونک قرآن کریمہ بر جوق

مثالری واردر . « وما کان لکم ان تؤذوا رسول الله » = رسول اللهی
أذایہ دوچار ایتمہ کز مباح دکدر . « دیگر بر مثال » ولن یجعل لله
للكافرين على المؤمنين سبيلا « آیت کریمہ سیدر . بو آیت کریمہ دن مراد
کافرلرک هیچ بر زمان مسلمانلرہ حاکم اوله مایه جقلری ، مسلمانلری
قهر ایدمه جقلری ، مسلمانلرک مملکتلرینہ مستولی اولایه جقلری
دکدر . وحدت اسلامیه نک پارچه لاندینی کوندن بری وقوع بولان
بوتون حادثات مسلمانلر آره سنده وحدت واتحاد مؤسس اولمادقہ ،
فکر و اخلاق یوکسلمدکجه ، متیقظ داورانہ رق هر درلو اسباب
مقاومت حاضر لاندقہ بونلرک سوز صاحبی اولمایه جقلری کوستروب
طور بیوز . او حالده بو آیت کریمہ دن مراد نهدر ؟ لسان عربی به واقف
اولوب بولسانده ذوق سلیم صاحبی اولانلر بو آیت کریمہ یی شو یولده
آکلا یورلرک شریعت مطهره نک احکامندن هیچ بری مسلمانلری
کافرلرک اسارتنه انقیاده ، کافرلرک تحکمی بالرضا قبوله جواز وبره جک
بر ماهیتده دکدر . چونکه جناب حق کلمه کفری سفیل ، کلمه
اسلامی عالی قیلمق ایستر . کافرلرک حکمنه بویون اکن ، کافرلرک
حاکمیتی قبول ایله مسلمانلرک قانی دوکدرک کافرلرہ تقرب ایدن ،
پاره قزاق ، یاخود منصب صاحبی اولمق ایچون بو کافرلرہ دوست
اولانلرک هپسی ضال و ظالمدر . بو آیتک تأویلنده در میان ایتدیکمز
بویاناتی « یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر
منکم » [۱] آیت کریمہ سی ده تأیید ایدر . بو آیت کریمہ ده کی « منکم »
مسلمانلرک کندیلرندن اولمایان اولیای اموره اطاعت ایتمه لری لازم
کلدیکنی صراحتہ افاده ایتمکده در .

[۱] ای اهل ایمان ، الله اطاعت ایدیکز ، رسولنه وسزدن اولان اولیای
اموره اطاعت ایدیکز »

بوتون انسانلغہ کوندرلشدر . رسالت الہیہ بئان اولدینی دقیقہ دن حیاتیاتک صوک دمنہ قدر بوتون تاریخ حیاتی مضبوط اولان پیغمبرمزنک بعثتی برتصادقہدن عبارت، یاخود جهان تاریخنه مربوط اولمایان برحادثہ دکلدرد . اوغوست قیصرک دورندہ، جهانشمول قدرتک لطف و عنایتی صمیمیتلہ استرحامہ سائق اولان اسباب و مساوی، بحر لوط جوارندہ حیاتی برقاچہ اولان برپیغمبرک ظہورینہ مؤدی اولدینی کبی عینی اسباب و مساوی میلاد عیسایک یدنجی عصرندہ دہا بویوک بر قدرتلہ اجرای تاثیر ایدیوردی . یدنجی عصر میلادینک مبادیسی ملی، اجتماعی، دینی ہر اساسک خرد و خاش اولدینی بردوردی . وضعیت، مثبت بردینہ احتیاج کوسترن وضعیتی . موسویک و یا خریستیانلغک تأسیس ایتدیکی حکومت الہیہ دن دہارصین بر بنیان قورمق ایچون دہا اساسلی بروحی الہی بہ لزوم حس ایدیوردی . زردشتک، موسی و عیسایک یاندر دقلری مقدس چراغلر انسان قانیلہ سونمشدی . متردی بر زردشتیک، دہامتردی بر خریستیانلقلہ عصر لرحہ دو کوشہرک انسانلغک سسفی بوغمش و دنیایک الک مسعود کوشہلرینی خرابہ زارہ چویرمشدی . احراز قانقیت ایچون لاینقطع محاربہ لر، آردی آرمہی کسيلمہین داخلی مجادلہ لر، عقائد و مذاہب آرمہندہ بتمز توکنمز منازعلر ملتلرک دم حیاتی ایچمش، روحسز بر رہبانیتک دمرینچہ لرندہ ازیلن بوتون ملتلر اداره سی آلتندہ یاشادقلری رؤسایک مساویسندن جناب حقہ فریادہ بانلامشلردی . بر رہا کارک ظہوری ایچون بو قدر مبہم بر احتیاج ہیچ بر زمان حس اولونماشدی . بوندن طولاییدرکہ علیہ الصلاة والسلام اقدمزک معنویات طالعندہ نہ بایدینی حق تقدیر ایدہ بیلیمک ایچون بعثت محمدیہ دن مقدم بر یوزندہ کی ملتلرک احوال دینیہ واجتماعیہ نہ سریق بر نظر عطف ایتک لازمدر .

عرب مورخلرینک «ام البلاد» تسمیہ ایتدکری (اقتران) یا یلاسی بشریتک مہدی، اقوام و عقائدک منشأ اصلیمی تخمین اولونمقدہ در . مقایسہ لی (اتنولوجی) علمک تاریخ بشرک ایلک ادوارینہ ایشار ایتدیکی ضعیف و کولکلی ایشیقلرک معارنقلہ عرق بشرک بومسکن ابتدائیسندہ بر جوق عائلہ لرک اجتماع ایدرک شعوب و قبائل تشکیل ایتدکری، متعاقباً تراید نفوس تضیقیلہ کرہ رضک اطرافہ طاغیلہ رق کندیلرینہ یکی یوردرلر تأسیس ایتدکری کوروپورزہ . حام نسلک اسکی یوردرلرندن ایلک ہجرت ایدن نسل اولدینی آکلاشیلور . حامیلری متعاقب تورانیلر، یاخود بمضا تسمیہ ایدیلدکری وجہلہ (اوغرو-فین) قبائل ہجرت ایتشلردر . بوتلرک (یافت) نسلندن اولدقلری سویلہ نیور . تورانیلرک بر قسمی شمالہ طوغرو حرکت ایتدکدن صوکرہ شرقدہ یا بیلہ رق جنس بشرک موغول عرقنی تمثیل ایتشلردر . دیگر بر قسم غربہ طوغرو ایلر بلہرک (آذربایجان)، (ہمدان) و (کیلان) دہ، بحر خزرک

بناء علیہ آیت کریمہ (قبلہ) مسئلہ سندن و قبلہ نک بیت مقدسی می، یوقسہ کعبہ می اولماسنہ دائر بحث یوقدر . مفسرلرک بو صددہ نسیخدن، قبلہ دن بحث ایتہلری واضح معناردن اوزاقلاشمقدرد . (طبری) نک بو صددہ اوزون بیاناتی واردرد . طبری بو آیتک تاویلی ایچون ایراد اولوان سوزلرک اکثریسی ایراد ایتدکدن صوکرہ بونلری آیت کریمہ نک ناسخ و منسوخ بایندن اولدینہ دٹر درمیان اولوان سوزلری تنقید ایلہ بیتیرمشد . بونلری کورمک ایستہین طبری بہ مراجعت ایدہ بیلیر .

دین اسلامک بین الادیان موقعی

بشرک اجتماعی، دینی تاریخہ بر نظر

۱

بشریتی تدقیق ایدنلر ایچون اکمہیج موضوعلردن بری انسانلر آرمہندہ حرکات دینیہ نک تمادیسیدر . فکر بشرک، کائناتی احاطہ ایدن بر شخصیتی، بر ارادہ علیایی طانیغہ طوغرو تدریجاً اوپانمہ سی بوتون موجوداتی سوق و اداره ایدن بر روح کائنات شمولی ادراک ایدنجہ بہ قدر افراد و اقوامک کچیردیکی ادوار، اک درین اہمیتی حائر بردرس تشکیل ایدر . انسانلق بر طاقم مادی اشکالی تقدیس ایتکدن اللہ عبادت سویسہنہ یوکسلمک ایچون قطع مراحل ایدرکن درلو درلو تأخرلہ دوچار اولدی . نیچہ بشر کتلہلری مجرای رقیدن انحراف ایدرک آرزولرینہ اقیاد ایتشلر، قبلرینک خواہشلرینہ بویون اکشلر، بشریتک دور طفولیتہ عائد بتلردہ تمثیل ایدن هوا و ہوسلرہ عبادتہ عودت ایتشلردی . فقط وحی الہی انسانلری حقہ دعوت ایدہ کلش و زمانی کلنجہ اللہک ارسال ایتدیکی قوللری انسانک کندی نفسنہ و خالقنہ قارشى وظائفی تعلیمہ چالیشمشلردر . بو وظیفہ قدسیہ یی ایفا ایدنلر اللہک ایلچیلریدر . بونلر، کندی دورلرینک اولادی اولارق منسوب اولدقلری ملتلرک آرمہندہ ظہور ایتشلر، حق و عدالتک تشہ اولان روح بشرک تمنیاتی تمثیل ایتشلردر . بونلرک ہربری دورینک احتیاجات روحیہ سنی افادہ ایدیوردی . ہربری، انحطاطہ دوچار اولان بر عرق، تردی بہ دوشن بر جماعتی تطہیر و اصلاح ایتک، یوکساتمک ایچون کلشدی . پیغمبرانک بر قسمی کوچوک بر ساحہ دہ اجرای نفوذ ایتک، محدود بر صرفانی تلقین ایتک ایچون، دیگر بر قسمی دہ بر صرف و یارب ملت ایچون دکل، بوتون دنیایی حقہ دعوت ایچون کوندرلشلدی . حضرت محمدک رسالتی بونوعدندر . علیہ الصلاة والسلام اقدیم یالکز ہر بلہ کوندریلہ مش، بردور ایچون کوندریلہ مش، دنیایک نہایتہ قدر